

FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN

INVOCAVIT

Text III Årg Högm Luk 10: 17–20. Predikan Asbjørn Hjorthaug, Den Lutherske Menighet, Knapstad

*Jeg har vunnet, Jesus vant,
døden oppslukt er til seier.
Jesus mørkets fyrste bandt,
jeg den kjøpte frihet eier.
Åpen har jeg himlen funnet,
Jesus vant, og jeg har vunnet!*

Slik synger bergenseren og biskopen Johan Nordal Brun i 1786. Han skrev den kjente 1. påskedagssalmen ”Jesus lever graven brast”. Jesu oppstandelse var et vitnesbyrd om at djevelen var beseiret. Evangelieteksten på 1. s i faste viser oss også at Jesus har seiret over alle fristelser som den onde møter oss med. Daglig møter vi fristelser. Mange ganger snubler og faller vi. Vi lar oss friste. Det er mangt og mye som vil dra oss bort fra Gud og hans ord. Noen ganger kan det virke som om vi står helt alene med all ondskapen rundt oss. Vi vet hva som er rett, men likevel velger vi ofte det som strider mot Guds hellige vilje. Det fører til fortvilelse og mismot.

Hva lærer Guds ord oss om dette?

1. Jesus vant over fristeren. *Jesus mørkets fyrste bandt, jeg den kjøpte frihet eier.* Med sin død på korset og sin oppstandelse vant han en endelig seier. Gjennom troen på Jesus Kristus eier jeg alt det han har gjort. Hele hans liv, alle hans gjerninger, hans kamp og seier over djevelen var for meg og i mitt sted. Hans død og oppstandelse er også min død og oppstandelse. Han er min stedfortreder. Alt dette eier jeg ved troen, og jeg fikk dette i dåps gave.
2. Jesus er prøvd i de samme fristelser som vi utsettes for. Han vet om oss. Han vet hva vi utsettes for. Han har lovet å be for oss og holde sin hånd over oss. Vi blir også utsatt for prøvelser slik vi hørte om Abraham og Isak i dagens GT tekst (1.Mos 22:1-14) og i epistelteksten (2.Kor 6.1-10). Men Gud våker over oss. Han vokter oss som sine lam, og vi er hans barn. ”*For han sier: Jeg bønnhørte deg i rette tid og hjalp deg på frelsens dag. Se, nå er den rette tid, nå er frelsens dag!*”
3. Guds ord er ånd og liv. Guds ord er kraftfullt og frir deg ut av djevelens favntak. Jesus brukte Guds eget ord i kampen mot djevelen. Det er bare gjennom evangeliet i ord og sakrament at djevelen kan drives bort. *Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus. Rom 8,1.* Dette ordet fra Paulus viser klart at vi gjennom troen på Jesus Kristus kan drive Satan bort når han kommer med sine anklager og fristelser. Jesus har gjort opp for all synd, og dermed er det ikke noe igjen som kan anklage oss. Jesu seier er vår seier.

Bibelen formaner oss om å være våkne og til å kjempe. En kristens liv i denne verden består mye av kamp mot det onde, verden og vårt eget gamle menneske. Selv om den onde vet at han tapt, så arbeider han til siste dag og gjør alt han kan for å få oss bort fra Jesus Kristus. Hans mål er at vi skal miste troen på seierherren Jesus Kristus.

For vi har ikke en kamp mot kjøtt og blod, men mot makter og myndigheter, mot verdens herskere i dette mørke,

mot ondskapens åndebær i himmelrommet. Ta derfor Guds fulle rustning på, så dere kan gjøre motstand på den onde dag og bli stående etter å ha overvunnet alt. Efs 6,12

I dagens introitussalme (35:1-18) ber David: *Herre, strid mot dem som strir mot meg, og kjemp mot dem som kjemper mot meg!* Alt som kjemper i mot Guds Rike er Guds fiender og må bekjempes. Her er vi alle med på en av sidene. Det finnes ingen ”nøytral sone”. Å ta på seg Guds fulle rustning vil si å bekjenne Jesu navn, løfte bekjennelsen fram og stride. Våpenet er Guds ord. Gjennom nådemidlene styrkes og bevares troen. Her får vi kraft og styrke til å holde ut striden. Brukes ikke disse troens midler regelmessig, blir en fort avvæpnet og står i fare for å miste troen og tape kampen. Alt det apostlene har skrevet i NT er en skriftelig dokumentasjon på denne striden:

”... Vi går fram med renhet og visdom, med overbærenhet og godhet, i Den Hellige Ånd, med kjærlighet uten svik, med sannhets ord og i Guds kraft, med rettferds våpen til angrep og til forsvar, i ære og vannære, baktalt og hedret. De sier vi leder folk vill, men vi taler sant,”

Jesus sender ut sytti disipler to og to. *”Han sa til dem: Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens herre sende ut arbeidere for å høste inn grøden hans. Gå av sted! Jeg sender dere som lam blant ulver.”* Oppdraget er klart. Grøden skal høstes inn. Gå ut med evangeliet. Det er store farer som venter oss – vi er som lam blant ulver. Men vi skal likevel frimodig bekjenne Jesu navn. Barnslig og enkelt skal vi holde fram at Bibelen er Guds sanne ord. Protestene vil komme. Satan vil ikke vite noe av at Guds ord har autoritet over oss. Han sa jo til Adam og Eva: *”Har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av noe tre i hagen?”* Hans hovedstrategi er å så tvil om Guds ord.

Ofte kan det virke som om de som bekjenner sannheten lider nederlag. Jesus ble hengt på et kors og disiplene flyktet. De ble satt i fengsel, forfulgt og led martyrdøden.. Jesus undret seg på om han ville finne troen på jorden når han kom tilbake. Ser en på den kristne kirkes historie er det ofte historien om alle nederlagene som forfølgelser, splittelse og strid. Vi i ELBK er en liten kirke med små menigheter. I verdens øyne er vi regnet for ingen ting. Men husk Jesus selv har jo sendt oss ut som lam blant ulver. Han vet om oss, og han kjenner til striden og kampen. Han har selv vært igjennom dette og gått seirende ut av den. Det er viktig at Jesus sender oss ut og dermed er det hans kamp og ikke vår. Det er Gud som sender oss ut og utruker oss. Det er Gud som tar seg av oss og har gitt oss løfte om å være med alle dager. Dette får vi illustrert i dagens evangelium. Djevelen angriper vår frelser. Men Gud være takk, Jesus ble djevelens seierherre. Men han gir seg ikke. På tross av sitt nederlag, prøver han seg på Jesus igjen og igjen helt opp på korset. Men i og med langfredag og påskedagen så ble det klart at Jesus var seierherren.

Den store drake ble styrtet, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan og som forfører hele verden; han ble kastet ned på jorden og hans engler med ham. Og jeg hørte en høy røst i himmelen som sa: ”Seieren og kraften og riket tilhører fra nå av vår Gud, og hans Salvete har herredømmet. For våre brødres anklager er styrtet, han som anklaget dem for vår Gud dag og natt. De har seiret over ham i kraft av Lammets blod og det ordet de vitnet om; de hadde ikke sitt liv så kjært at de ikke ville gå i døden. Åpb. 12,9ff

De sytti kommer glade tilbake. De har hatt gleden av å få gå med evangeliet. Denne gleden hadde de selv om de møtte motstand. Om Peter og de andre står det: *De forlot Rådet og gledet seg over at de var funnet verdige til å bli vanæret for Jesu navns skyld. Apgj 5,41* Om Paulus m.fl står om mens de var i fengsel for Jesu navn skyld at de holdt *”bønn og sang lovsanger til Gud, mens fangene lyttet til dem.” Apgj 16,25* De gledet seg over at Jesu makt var sterkere enn den ondes. De visste hvordan Jesus hadde lidd og de så det som en ære å få lide på samme måte. Ja, slik skal vi få se det. Midt igjennom vanskeligheter og motgang skal vi få takke Gud for at han fører oss i gjennom og tar vare på oss. Motgangen og striden får oss til å feste blikket på troens opphavsmann og fullender.

”Jeg så Satan falle ned fra himmelen som et lyn”. Lynet er og har en mektig kraft. Vi ser det og kan merke det. Men lynet varer bare et øyeblikk. Men Jesus han lever. Han er seierherren. Jesus understreker at Satan vil slokke og dø ut. Han har tapt. Gjennom Jesu seier har de sytti fått makt over den onde. De hadde makt til å trå slanger og skorpioner under fot og ingenting skulle skade dem. Jesus understreker imidlertid her at Satans fiendskap er en reell trussel, men samtidig har Jesus beseiret han for evig og

alltid. Derfor er det et trøstens ord om at ikke noe skal skade hans disipler selv om de er som lam blant ulver. Jesus formaner oss med at vi ikke skal konsentrere oss om dette at åndene er dere lydige. Vær mer oppmerksom på at djevelen stadig er en reell trussel. Han går rundt som en brølende løve eller kommer som en lysets engel. Men husk han er beseiret. Vi har navnet vårt i livets bok. Her ligger vårt barnekår trygt forvart. Det kan han ikke ta fra oss. Gud beskytter oss. Han har ikke glemt oss. Han tar seg av oss.

Gled dere ikke over at åndene lyder dere, men gled dere over at dere har fått navnene skrevet i himmelen." Luk 10,20

Å ha navnet sitt oppskrevet i Livsens bok er å være utvalgt av Gud. Det er en stor trøst. Alt ligger i hans hender. Han har skapt oss og han har kalt oss til sine barn. Han visste hvem vi var. Han kjente til alle våre svakheter og våre synder. Likevel tok han i mot oss i dåpens bad og lot ved troen få eie barnekår hos han.

Gleden vår skal ligge i evangeliet. Det er en Guds kraft til frelse sier Paulus. Det er den store hemmeligheten. I gudstjenesten kommer denne kraftkilden nær og tilsyne for oss. Gudstjenesten er det stedet vi i fellesskap virkelig skal få gi uttrykk for vår glede over at våre navn er skrevet i Livets bok. I avløsningen og i nattverden får du forsikringer om at ditt navn står skrevet i Livets bok. Gjennom salmer og bønner og bibeltekster får du prise hans navn fordi han er nådig og barmhjertig og holder sin hånd over oss.

Amen